

INFORME sobre la Resolució aprovada per el Ple de l'Ajuntament en data 29 d'octubre de 2015

Antecedents

En data 29 de maig de 2014 el Ple de l'Ajuntament va aprovar una proposta de Resolució en la qual en el seu acord segon es deia:

Que l'Ajuntament de Terrassa comenci a operar bancàriament amb FIARE o altra de les entitats que apliquen criteris de banca ètica per gestionar el proper pressupost destinat a l'àmbit de Cooperació i Solidaritat i que estudiï fer extensiva de manera progressiva l'operativa d'altres regidories o àmbits municipals.

Estudiades les possibilitats d'implantació de l'acord, s'aprovà la resolució de data 11 de febrer de 2015 i numero 1599 on s'acordà aprovar l'obertura d'un compte corrent a la entitat Triodos Banc per gestionar el pagament del Pressupost de Cooperació i Solidaritat. L'informe tècnic de l'expedient on s'analitzava la proposta, posà de manifest ineficiències i costos, tot que menors, recomanant que als sis mesos d'oberts els comptes es faci balanç per tal de mesurar impactes, veure l'evolució de l'operatòria amb la entitat, i revalidar, si s'escau, amb la informació disponible, la voluntat municipal expressada en l'acord de Ple.

En data 29 d'octubre de 2015 el Ple de l'Ajuntament va aprovar una proposta de Resolució en la qual en els seus acords es deia:

1. Realització d'un informe de caire tècnic amb l'objectiu d'estudiar la viabilitat de dur a terme totes les operacions bancàries del consistori mitjançant banques ètiques i/o cooperatives, tals com Triodos Banc, Fiare, Coop 57 o Caixa d'Enginyers..
2. Cancel·lació dels comptes bancaris que encara es mantinguin amb entitats no ètiques, un cop amortitzats els préstecs pendents. En cas que no sigui possible per algun motiu extraordinari, hi haurà el compromís de fer un informe tècnic amb la justificació corresponent i passar-lo als diferents grups municipals via la comissió informativa corresponent.
3. No establir cap nou vincle ni relació amb cap entitat bancària que no sigui inclosa dins les banques ètiques i/o cooperatives. En cas que no sigui possible, es seguiria el mateix procediment explicat a l'acord segon.
4. Promoure i fomentar les iniciatives de banques ètiques i/o cooperatives a la nostra ciutat.

Marc normatiu

La Tresoreria Local, està sotmesa a un marc normatiu enfocat al compliment dels principis d'eficàcia, economia i eficiència en la gestió dels recursos i fons públics, i per tant orientat a la minimització de costos financers i a la obtenció de rendabilitat financera.

Aquest Marc Normatiu està configurat pel RD. 2/2004 de 5 de març pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals (TRLH) , supletòriament la Llei General Pressupostària, el Reial Decret 1174/1987, de 18 de setembre, per el que es regula el règim jurídic dels funcionaris de l'administració local amb habilitació de caràcter nacional, sense oblidar la Llei 19/2013 de Transparència, accés a la informació pública i bon govern, la Llei 3/2004 i 15/2010 de Morositat (acompliment dels terminis de pagament a proveïdors), el Reglament General de Recaptació (RD 939/2005, de 29 de juliol) (RGR) i la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària.

Estudi de l'acord de Ple de data 29 d'octubre

Per estudiar l'acord de Ple, tal i com es va fer en l'informe emès al mes de febrer a l'expedient esmentat anteriorment, cal exposar els tipus de relacions o d'operacions de l'Ajuntament amb les entitats financeres i com es configuren aquestes.

Les relacions i operacions de l'Ajuntament amb les entitats financeres

En base a la esmentada normativa i principis generals, la gestió financera d'una entitat local, està encomanada a la Tresoreria Municipal, amb un lloc de treball d'habilitació nacional, la qual ha d'enfocar la seva gestió a aconseguir dos objectius essencials:

- Assegurar la liquiditat, entesa com la capacitat de la entitat local per fer front a les seves obligacions de pagament distribuïdes en el temps acomplint les prelacions legals establertes i els terminis legals en quant als pagaments.
- Optimitzar els recursos financers d'acord als principis d'eficàcia, economia i eficiència, entès com la captació externa de recursos i serveis financers al menor cost i la inversió dels recursos eventualment excedents a una major rendabilitat econòmica.

En desenvolupament d'aquestes funcions l'Ajuntament treballa amb diferents entitats financeres. Aquestes li proporcionen diferents serveis que són els que es valoren en cada cas per escollir les entitats prestadores. Aquesta selecció s'ha de fer dins la legislació abans ja exposada.

A l'article 197 del TRLH s'estableix que les entitats locals podran concertar els serveis financers de la seva tresoreria amb entitats de crèdit i estalvi mitjançant l'obertura de comptes.

En funció dels serveis financers que es demanden des de la Corporació, es configuren diferents grups de relacions i per tant d'entitats financeres amb les que es treballa.

En un primer grup tenim el que anomenem entitats col·laboradores de recaptació o cobrament , és a dir autoritzades per exercir l'esmentada col·laboració. Es poden veure a l'Ordenança general de gestió, recaptació i inspecció dels tributs i d'altres ingressos de dret públic local de l'Ajuntament de Terrassa, en el seu article 46, en concret:

Banc de Sabadell
Caixa Banc
BBVA
Catalunya Banc

Tal com s'indica en l'esmentat article l'autorització de noves entitats haurà de ser aprovada per Ajuntament d'acord a l'establert a l'art 9 del RGR.

Pel que fa al nostre Ajuntament per Resolució número 13674 de 13 de desembre de 2004 s'aprovà el model de protocol de col·laboració per la prestació del servei de cobrament de tributs i altres ingressos de dret públic. En l'esmentat protocol es regulen els mínims que es demanen a les entitats col·laboradores en quan a nombre d'oficines a la nostra ciutat (10) i el percentatge de rebuts municipals domiciliats (un milió d'euros), que es considera que acrediten el nivell requerible a una entitat per configurar-se com a col·laboradora, en termes d'eficiència per a l'Ajuntament, i amb solvència i estructura suficient a la nostra ciutat i en general per atendre les necessitats dels ciutadans en aquest àmbit.

En el mateix article 46, esmentat, es descriuen les funcions que realitzen aquestes entitats col·laboradores. Bàsicament aquestes entitats ofereixen la possibilitat a la ciutadania de poder fer efectiu el pagament d'impostos, taxes i preus públics, a les seves oficines o a través dels seus caixers automàtics (amb lector de codi de barres). Cal recordar, que hi ha altres mitjans de pagament com la domiciliació bancària o el pagament amb targeta de crèdit o dèbit, que es poden fer a qualsevol entitat o amb la tarja de qualsevol entitat, respectivament. En aquests cas les relacions entre aquestes entitats i l'Ajuntament, es fa a través dels canals de les entitats col·laboradores.

Un segon grup d'entitats el configuren les entitats prestadors de serveis financers a la Corporació, en concret:

Crèdits a curt: per cobrir desfasaments temporals de tresoreria.

Crèdits a llarg termini: Per al finançament d'inversions.

Operacions amb derivats financers: De cobertura de riscos d'interès.

Per a la selecció de cada operació es realitza un procediment on es convida a participar a les diferents entitats financeres que operen al nostre municipi, o d'altres que hagin mostrat interès en participar al procés o a les que l'Ajuntament vulgui convidar. Les diferents ofertes s'avaluen triant, d'acord a la normativa exposada, fins a cobrir l'import de finançament necessari, la que es considera que resulta més avantatjosa en termes econòmics a la Corporació. Únicament en cas d'igualtat de condicions i davant la disjuntiva de triar entre dues entitats amb ofertes idèntiques es considera la utilització de criteris socials.

Relació d'entitats amb les que s'opera en aquest concepte:

A banda de les ja esmentades com a col·laboradores s'hi afegixen en aquests moments, per tots o part del serveis financers:

Bankia
Grup Banc Santander
Cajamar
Ibercaja
Banco Popular
Dexia
Liberbank
Triodos Banc

Dipòsits temporals de rendabilització d'excedents de tresoreria.

A l'art 199 de TRLH s'estableix que les entitats locals podran rendabilitzar els seus excedents temporals de tresoreria mitjançant inversions que reuneixin les condicions de liquidesa i seguretat. En base a aquesta definició l'objectiu de les inversions és l'assoliment de rendabilitat econòmica, sempre amb liquidesa i seguretat. Aquesta rendabilitat genera un ingrés que figura al Pressupost i que s'aplica a finançar les despeses del Consistori.

L'Ajuntament en els moments en què disposa de excedent demana ofertes a les entitats amb les que treballa de forma més habitual, és dir les esmentades en els punts anteriors.

Cal esmentar finalment, que l'Ajuntament ha de contemplar una visió global de les relacions amb les seves entitats financeres a fi d'assolir la millor i més àmplia operativa possible amb elles en tots els àmbits, però molt especialment als efectes de recerca de finançament i millors condicions en el conjunt de tots els Serveis Financers.

L'acord de Ple i la seva aplicació a l'Ajuntament i més concretament a la gestió de la Tresoreria i els serveis financers associats.

El Sector de l'anomenada Banca Ètica. Anàlisi de les entitats del sector de banca ètica que podrien operar amb l'Ajuntament de Terrassa.

Com s'exposà en l'expedient del mes de febrer, en els darrers anys, en els països amb majors índex de benestar social ha anat augmentant la preocupació social, ciutadana i institucional per a la destinació i finalitats de l'estalvi i per les inversions ètiques com a pràctica que compatibilitza l'activitat econòmica amb els beneficis socials i ambientals.

Al voltant d'aquestes inquietuds han sorgit un conjunt d'entitats anomenades de finances ètiques on la seva finalitat és invertir el recursos que puguin obtenir de persones i entitats en projectes viables d'economia social i solidària.

A través de la web de FETS (Finançament Ètic i Solidari), www.fets.cat, accedim a www.bancaetica.cat on es poden trobar les entitats que ofereixen l'anomenat estalvi ètic que operen a Catalunya:

Coop57: És una cooperativa de serveis financers creada l'any 1996 i orientada a promoure la intercooperació i satisfer les necessitats financeres de l'economia solidària. No és una entitat financera.

Fiare: També és una cooperativa creada des de la societat civil que canalitza estalvi del públic cap al finançament d'iniciatives econòmiques al servei de la justícia. No és entitat financera. Treballa a través d'una entitat financera italiana, en concret Banca Popolare Ètica.

Oikocrèdit Catalunya: Capta fons al nostre país, mitjançant la compra d'accions d'Oikocrèdit Internacional, per invertir-los en aquesta cooperativa ètica d'abast mundial. No és una entitat financera.

Triodos Bank és una entitat financera ètica independent europea amb més de 30 anys d'experiència. Opera a Catalunya des del 2006 i posa en pràctica una política d'inversió responsable.

Com ja s'ha exposat, aquestes entitats han d'acomplir les condicions de l'art 197 ja exposat i que per tant han de tenir la qualificació d'entitats financeres. De les analitzades les úniques que poden concertar serveis financers al estar constituïdes com a entitats financeres són:

- Triodos Bank.
- Fiare a través de Banca Popolare Ètica.

Anàlisi de les propostes incloses en l'acord de Ple

1. Anàlisi de la viabilitat de dur a terme totes les operacions bancàries del consistori mitjançant banques ètiques i/o cooperatives, tals com TRIODOS BANC, FIARE O COOP57 o Caixa d'Enginyers

Pel que fa a banca ètica, com s'ha dit només ens podem centrar en Triodos Banc i Fiare.

Pel que fa a la Caixa d'Enginyers també tindria la consideració d'entitat financera, com també altres entitats de caire cooperatiu com Cajamar. Dir respecte a Caixa d'Enginyers, que el Tinent d'Alcalde té concertada entrevista amb la entitat per avaluar possibles línies de treball.

Pel que fa a la operativa bancària susceptible de desenvolupar, en primer lloc cal veure que aquestes entitats no reuneixen les característiques per operar com a col·laboradores en recaptació, ja que no disposen de infraestructura a la ciutat per poder-la desenvolupar, essent hores d'ara per tant necessari i i ineludible mantenir comptes oberts en les entitats col·laboradores per poder canalitzar els ingressos dels ciutadans cap a l'Ajuntament.

Pel que fa als serveis financers associats al crèdit i la realització de dipòsits temporals de rendabilització d'excedents de tresoreria, com es sap és un procés de contractació al qual no podem excloure cap entitat que pugui prestar aquests serveis i vulgui participar, havent-se de valorar d'acord a l'establert a la Llei d'Hisendes Locals i concordants, per criteris d'eficàcia, economia i eficiència, i únicament en cas d'igualtat es poden valorar criteris socials.

En relació a realitzar operativa bancària ordinària en quant a pagament a tercers cal valorar la eficiència i economia de la mesura.

Com ja es deia a l'informe de febrer donat que aquestes entitats no tindrien cap ingrès ordinari recurrent significatiu, donat que el corrent de pagament d'impostos per aquestes entitats es molt menor o inexistent, donat que la part més important està canalitzada a través de les entitats col·laboradores, realitzar operativa suposaria fer un ingrès previ provinent de fons d'altres entitats, i procedir tot seguit al pagament a tercers en base a aquest ingrès previ.

Aquest plantejament genera, per tant, ineficiències i costos de gestió, tot i que menors, que cal tenir present al decidir operar amb cada entitat, a banda d'altres conceptes com els costos de tramitació d'operacions o de manteniment dels comptes, que cal tenir molt present.

2. Cancel·lació dels comptes bancaris que encara es mantinguin amb entitats no ètiques, un cop amortitzats els préstecs pendents.

Com s'ha vist, el fet de tenir obert un compte en una entitat no obeeix únicament al fet de tenir un préstec pendent, si no a altres factors, com el fet de ser una entitat col·laboradora de recaptació, segons definició exposada o a la necessitat de tenir-hi un vincle per poder accedir a serveis financers de forma més avantatjosa per la ciutat. Com s'ha dit anteriorment, l'Ajuntament ha de contemplar una visió global de les relacions amb les seves entitats financeres a fi d'assolir la millor operativa i més àmplia possible amb elles en tots els àmbits, però molt especialment als efectes de recerca de finançament i millors condicions en el conjunt de tots els Serveis Financers, i no pot excloure cap entitat financera que pugui oferir aquests serveis.

3. No establir cap nou vincle ni relació amb cap entitat bancària que no sigui inclosa dins les banques ètiques i/o cooperatives.

Creiem que amb l'exposat ja queda posada de manifest la impossibilitat de poder acomplir amb aquesta proposta.

4. Promoure i fomentar les iniciatives de banques ètiques i/o cooperatives a la nostra ciutat.

No entrem a fer cap valoració d'aquest apartat ja que no correspon a l'objecte del present informe.

Dir per acabar, que totes aquestes operacions han d'acomplir amb els principis de transparència per a garantir la igualtat, l'eficàcia, la eficiència i l'economia. Per tant, no es poden introduir en aquests tipus de contractes elements contraris als principis anteriors.

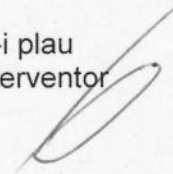
L'exposat és el que s'informa en relació a la proposta de resolució objecte, informe que es sotmet a qualsevol altra de més fonamentat.

Terrassa, 16 de novembre de 2015

El Director de Serveis Econòmics

Vist-i plau
L'Interventor

La Tresorera

